

**КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ.
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО**

УДК 343.85-053.6

Багаденко Ірина Петрівна,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
начальник відділу ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна
ORCID ID 0000-0002-3350-4411

**УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ
У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ДІТЕЙ**

Стаття присвячена дослідженню окремих аспектів діяльності підрозділів ювенальної превенції у сфері запобігання та протидії правопорушенням дітей. Здійснено огляд актуальних чинних та проєктних національних нормативно-правових актів, якими керуються ці підрозділи у зазначеній сфері діяльності. Приділено увагу питанням забезпечення безпеки в умовах воєнного стану. Запропоновано окремі шляхи покращення діяльності підрозділів ювенальної превенції у вказаних вище сферах.

Ключові слова: ювенальна превенція; запобігання та протидія правопорушенням дітей; нормативно-правові акти; воєнний стан; шляхи покращення діяльності.

Запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, які цьому сприяють, а також вжиття заходів для їх усунення належить до компетенції підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. Специфіка діяльності підрозділів ювенальної превенції полягає у тому, що вони повноважні здійснювати заходи запобігання правопорушенням як серед дітей, які не є правопорушниками, так і серед дітей, які вже вчинили правопорушення, з метою запобігання новим правопорушенням. Зазначеними підрозділами здійснюється низка заходів на спеціальному та індивідуальному рівнях профілактики. Крім цього, підрозділи ювенальної превенції беруть активну участь у забезпеченні безпеки дітей в умовах воєнного стану на підставі відповідних нормативно-правових актів. Водночас низка нормативно-правових актів перебуває у проєктному стані, а чинне законодавство потребує певного удосконалення у сфері запобігання та протидії правопорушенням дітей.

Питання особливостей діяльності підрозділів ювенальної превенції в Україні досліджувались такими вченими, як: Є. Зеленський, О. Карпенко, О. Безпалова, О. Мороз, Я. Костенко, О. Дручек, К. Пісоцька, І. Іщенко та ін. Окремі питання запобігання та протидії правопорушенням дітей вивчали М. Фіалка, А. Гусак, Н. Юзікова, Ю. Абросімова, М. Гречанюк, А. Сизоненко, О. Самойлова та ін. Проте діяльність

© Bahadenko Iryna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.4\(62\).12](https://doi.org/10.36486/np.2023.4(62).12)

Issue 4(62) 2023

<https://naukaipravoohorona.com/>

підрозділів ювенальної превенції у сфері запобігання та протидії правопорушенням дітей, зокрема її правова регламентація, потребує певного удосконалення, в тому числі з урахуванням актуалізації питань безпеки в умовах воєнного стану.

Мета статті – запропонувати окремі шляхи покращення діяльності підрозділів ювенальної превенції у сфері запобігання та протидії правопорушенням дітей.

Запобігання вчиненню дітьми кримінальних і адміністративних правопорушень, виявлення причин і умов, які цьому сприяють, вжиття в межах своєї компетенції заходів для їх усунення – є одними з основних завдань підрозділів ювенальної превенції та водночас спеціальними (спеціально-кримінологічними) заходами, які здійснюються зазначеними підрозділами у сфері запобігання правопорушенням. Задля того, щоб зазначені заходи були максимально ефективними, доцільне врахування результатів аналізу стану правопорушень серед неповнолітніх за необхідний період; соціально-демографічних показників населення, що проживає на території обслуговування; наявності дозвіллевих об'єктів, які працюють у пізній час на території обслуговування; наявності місць великого скупчення людей, а також архітектурних особливостей конкретного населеного пункту (району), що обслуговується, наявності занедбаних будівель чи майданчиків тощо.

На індивідуальному рівні запобігання правопорушенням дітей здійснюється цілеспрямований вплив на конкретних дітей, які своєю поведінкою порушують встановлені норми моралі та права, є схильними до вчинення правопорушень або вчинили протиправне діяння. Відповідно до статистичних форм звітності Офісу Генерального прокурора (форма № 1, форма № 2) серед кримінальних правопорушень, вчинених дітьми за останні роки, упевнено переважають посягання проти власності (насамперед крадіжки) [1, 2]. Підставами застосування заходів індивідуальної профілактики відносно дитини є взяття на профілактичний облік у поліції, зокрема дитини, яка:

засуджена до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі;

звільнена за рішенням суду від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру без поміщення до школи або професійного училища соціальної реабілітації для дітей, які потребують особливих умов виховання;

звільнена зі спеціальної виховної установи;

вчинила домашнє насильство в будь-якій формі (дитина-кривдник), передбачене статтею 173-2 КУпАП, а також щодо якої винесено терміновий заборонний припис чи виданий обмежувальний припис;

яка впродовж року два і більше разів була притягнута до адміністративної відповідальності;

яка впродовж року два і більше разів самовільно залишала сім'ю, навчально-виховний заклад чи спеціальну установу для дітей;

яка вчинила булінг (цькування) учасника освітнього процесу [3].

Враховуючи досвід розвинених європейських держав, саме індивідуальний профілактичний вплив є найбільш ефективним серед інших різновидів профілактики стосовно дітей, схильних до девіантної поведінки. Особливістю практики зарубіжних

країн є залучення до індивідуальної профілактики широкого кола недержавних органів, які здійснюють вплив не лише на дитину, схильну до девіантної поведінки, а й її найближче оточення [4].

Як підрозділ Національної поліції, ювенальна превенція керується відповідно Законом України «Про Національну поліцію України» від 02.07.2015 № 580-VIII, яким визначено серед основних сфер обслуговування поліцією забезпечення публічної безпеки і порядку; охорону прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидію злочинності тощо [5].

Діяльність безпосередньо підрозділів ювенальної превенції Національної поліції регулюється відомчим наказом МВС України від 17.12.2017 №1044, яким затверджено Інструкцію з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України (з урахуванням внесених змін, затверджених наказом МВС від 25.06.2020 №488). Окремі аспекти діяльності, а також окремі питання участі зазначених підрозділів у спільних проєктах та програмах із іншими суб'єктами запобігання та протидії правопорушенням дітей регулюються низкою нормативно-правових актів.

Так, наприклад, один з організаційних аспектів профілактичної роботи відображений у наказі МВС України від 27.12.2022 № 855, яким затверджено Інструкцію з формування та ведення інформаційної підсистеми «Електронний кабінет ювенального поліцейського» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» з метою автоматизації процесів обробки органами (підрозділами) поліції інформації про дітей, щодо яких поліцейські підрозділів ювенальної превенції здійснюють профілактичну роботу, та здійснення заходів індивідуальної профілактики.

Питання координації дій органів виконавчої влади із забезпечення розвитку політик і практик, які відповідають міжнародним стандартам щодо забезпечення інтересів неповнолітніх, які вчинили кримінальне правопорушення, стали жертвами або свідками злочинів тощо, регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 №357, якою було утворено Міжвідомчу координаційну раду з питань правосуддя щодо неповнолітніх, до складу якої включено представника Національної поліції. Зокрема, в процесі діяльності зазначеного тимчасового консультативно-дорадчого органу здійснювалось упровадження моделі «Барнахус» в Україні, спрямованої на захист та соціально-психологічну підтримку у процесі правосуддя дітей, які постраждали або стали свідками насильства, створення відповідних центрів.

Питання реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», передбачається спільним наказом Міністерства юстиції України та Генеральної прокуратури України від 21.01.2019 № 172/5/10. Відповідно передбачений Порядок взаємодії регіональних центрів із надання безоплатної вторинної правової допомоги та уповноважених органів з питань пробації у межах реалізації пілотного проєкту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення», затверджений наказом Міністерства юстиції України від 31.10.2022 № 25/723.

Організаційні аспекти діяльності щодо запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі регулюються постановою Кабінету Міністрів

України від 24.02.2021 № 145, якою затверджено Державну соціальну програму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року; постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658, що затверджує Порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі.

Питання організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України у запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні регулюється наказом МВС України від 07.07.2017 № 575.

Як наголосив Міністр внутрішніх справ Ігор Клименко, в Україні із 2023 року впроваджується комплекс заходів для формування безпечного освітнього середовища, основою якого має стати працівник поліції, що нестиме службу в навчальних закладах та відповідатиме за безпеку дітей [6].

Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2023 № 867 «Про реалізацію експериментального проекту «Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі» затверджено Порядок реалізації експериментального проекту «Спеціаліст із безпеки в освітньому середовищі», спрямованого на створення безпечного освітнього середовища, побудову комунікаційної платформи між органами місцевого самоврядування, територіальними підрозділами поліції, органами освіти і науки, учнівською та батьківською громадою.

З метою вдосконалення безпекових питань дітей виданий спільний наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства освіти і науки України від 18.08.2023 № 685/1013 «Про затвердження Порядку раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти». На підставі зазначеного наказу у закладах освіти впроваджено «Паспорт безпеки» – безпекова форма, яка комплексно допомагає виявити слабкі місця та вжити подальші необхідні заходи для вдосконалення безпекової ситуації усіх учасників освітнього процесу.

У партнерстві з органами освіти, іншими органами державної влади та місцевого самоврядування активно впроваджується ініціатива щодо функціонування «Класів безпеки» та їх мобільної версії на базі дружнього до дитини спеціально оснащеного транспортного засобу для проведення інформаційно-просвітницьких заходів з дітьми, зокрема в тих місцевостях, де зруйновані або пошкоджені заклади освіти, з питань формування у дітей культури безпечної поведінки (знань правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, надання домедичної допомоги тощо).

Крім цього, з початком повномасштабного російського вторгнення на територію України, виникненням фактів злочинних дій з боку країни-агресора щодо українських дітей, почали створюватися нові інституції та розроблятися відповідні механізми стосовно реалізації процесів евакуації із тимчасово окупованих територій, повернення на Батьківщину тимчасово переміщених за кордон дітей, розшуку зниклих дітей в умовах воєнного стану тощо, в тому числі за участю підрозділів Національної поліції.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 № 302 утворено Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану – тимчасовий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України – з метою сприяння координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану. Так, Координаційний штаб вирішує організаційні питання щодо визначення шляхів і способів вирішення проблемних питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, зокрема щодо евакуації дітей; розміщення та задоволення їхніх потреб; здійснення заходів, пов'язаних із поверненням на територію України дітей, примусово переміщених на тимчасово окуповану територію або на територію країни-агресора чи інших держав тощо. Відповідно до цієї постанови до складу зазначеного Координаційного штабу включено представника Національної поліції.

Законом України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» у редакції від 27.04.2022 визначено особу, зниклу безвісти за особливих обставин як таку, що зникла безвісти у зв'язку зі збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру. Зазначені зміни відповідно відобразились на обліку таких осіб – Єдиному реєстрі осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, підставою занесення до якого є заява, подана до відповідного територіального органу Національної поліції України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2023 № 546 затверджено Порядок тимчасового переміщення (евакуації) дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, та їх повернення за місцем постійного проживання (перебування), а в разі виїзду за межі України – в Україну. Відповідно до цієї постанови Національна поліція залучається разом із іншими органами і службами до визначення безпечних маршрутів тимчасового переміщення (евакуації) дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування та підлягають тимчасовому переміщенню (евакуації).

Крім цього, спільним наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, Міністерства внутрішніх справ України від 09.08.2023 № 274-Н/215/651 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства соціальної політики від 23.08.2023 № 298-Н/226/695) визначено деякі питання повернення тимчасово переміщених (евакуйованих) дітей та осіб за місцем їх постійного перебування (проживання), а в разі виїзду за межі України – в Україну. Зокрема затверджено форму плану повернення дітей та осіб, тимчасово переміщених (евакуйованих) із закладів, та форму акта про стан і безпечність будівель закладу, наявності в них умов для перебування дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.08.2022 № 940 запроваджено удосконалення механізму проведення евакуації.

З метою оперативного розповсюдження інформації стосовно загубленої, переміщеної або ж депортованої дитини створено державний портал «Діти війни» (childrenofwar.gov.ua), яким можуть вільно користуватися як батьки загубленої, переміщеної або ж депортованої дитини, свідки / очевидці, так і власне правоохоронці.

Серед проектних національних нормативно-правових актів у розрізі досліджуваної тематики на увагу заслуговують проекти законів України «Про юстицію, дружню до дитини» (2021), «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо юстиції, дружньої до дитини» (2021), «Про статус і соціальний захист дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів на території України» (2021).

Крім того, як продовження проекту одного із указаних законів спільним наказом Офісу Генерального прокурора, МВС України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України від 01.06.2023 № 150/445/2077/5/187 в окремих регіонах запроваджується пілотний проект щодо імплементації міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини, у практичну діяльність (у Житомирській, Львівській, Кіровоградській, Черкаській, Чернівецькій областях та місті Києві). Зокрема, цим наказом затверджено Порядок реалізації пілотного проекту щодо імплементації міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини, у практичну діяльність та відповідний План заходів.

У процесі своєї діяльності підрозділи ювенальної превенції взаємодіють з іншими уповноваженими органами та підрозділами Національної поліції, органами та службами у справах дітей, а також спеціальними установами для дітей, навчальними закладами, підприємствами, установами, організаціями (в тому числі міжнародними), громадськістю, зокрема шляхом спільного проведення профілактичних заходів, взаємoinформування тощо.

Так, наприклад, для ефективного здійснення механізму повернення дітей вкрай необхідною є взаємодія правоохоронних органів із відповідними міжнародними організаціями, у яких є мандат на пошукові роботи на тимчасово окупованих територіях України та на території країни-агресора. До таких організацій належать: Товариство Червоного Хреста України, Міжнародний комітет Червоного Хреста, Агентство ООН у справах біженців, UNICEF тощо.

На підставі викладеного, з урахуванням вивчення статистичних форм звітності Офісу Генерального прокурора (форма №1, форма №2), враховуючи сучасні виклики та загрози в умовах воєнного стану, доцільно виокремити такі шляхи покращення діяльності у зазначеній сфері:

актуалізація тематик (з урахуванням нових викликів та загроз, зумовлених воєнним станом) інформаційно-роз'яснювальних кампаній серед громадськості, інформаційно-просвітницьких заходів, інформаційної друкованої продукції та електронних версій, з метою підвищення рівня обізнаності щодо відповідального батьківства, мінної безпеки дітей, інформаційної безпеки дітей та інших аспектів безпекового середовища дітей;

посилення заходів запобігання найбільш розповсюдженим правопорушенням

неповнолітніх (відповідно до результатів аналізу стану правопорушень неповнолітніх, це є сфера власності) з урахуванням причин та умов, що сприяють вчиненню цих правопорушень, а також нових (в умовах війни) способів учинення правопорушень;

удосконалення заходів індивідуальної профілактики з урахуванням кримінологічної характеристики особи дитини, яка вчинила правопорушення;

розширення переліку категорій осіб, які підлягають взяттю на профілактичний облік у поліції, шляхом додавання, наприклад, такої категорії дітей, яким «оголошено підозру», для своєчасного охоплення дитини превентивною роботою;

залучення міжнародних партнерів до організації проведення навчання, супервізії, курсу тренінгів з питань безпеки та захисту прав дітей в умовах збройного конфлікту та воєнного стану;

залучення всіх суб'єктів роботи з дітьми для актуалізації безпекових питань дітей, забезпечення соціального та правового захисту дітей з урахуванням режиму воєнного стану;

продовження реалізації спільних проєктів із центральними органами державної виконавчої влади, територіальними громадами, зокрема проєкту «Офіцер безпеки», спрямованого на забезпечення безпечного освітнього середовища, зокрема щодо створення безпечних умов здобуття освіти, вдосконалення превентивної роботи з дітьми, запобігання вчиненню правопорушень стосовно дітей, ужиття заходів, спрямованих на попередження та усунення загроз життю та здоров'ю учасникам освітнього процесу, оперативність, швидке та ефективно реагування на ймовірні загрози, охорону закладу освіти, підтримання публічної безпеки та порядку тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування (2017 – вересень 2023). URL : <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2> (дата звернення: 13.10.2023).

2. Про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення (2017 – вересень 2023). URL : <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-osib-yaki-vchinili-kriminalni-pravoporushennya-2> (дата звернення: 13.10.2023).

3. П. 2 розділу III Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 19.12.2017 №1044 (зі змінами, затвердженими наказом МВС України від 25.06.2020 №488). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text> (дата звернення: 20.10.2023).

4. Корнієнко М.В., Сухарева А.О. Європейський досвід подолання прояву протиправної поведінки в дитячому середовищі. Південноукраїнський правничий часопис. № 4. 2022 (ч. 2). С. 184–185 (дата звернення: 23.10.2023).

5. Ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію України» від 02.07.2015 № 580-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 20.10.2023).

6. Починаємо впровадження комплексу заходів для формування безпечного освітнього середовища, – Ігор Клименко. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/news/pocinajemo-vprovadzennia-kompleksu-zahodiv-dlia-formuvannia-bezpecnogo-osvitnyogo-seredovishha-igor-klimenko> (дата звернення: 07.11.2023).

REFERENCES

1. Pro zareiestrovani kryminalni pravoporushennia ta rezultaty yikh dosudovoho rozsliduvannia (2017 – veresen 2023). “On registered criminal offenses and the results of their pretrial investigation (2017 – September 2023)”. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennia-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>. (Date of Application: 13.10.2023) [in Ukrainian].
2. Pro osib, yaki vchynily kryminalni pravoporushennia (2017 – veresen 2023). “About persons who have committed criminal offenses (2017 – September 2023)”. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-osib-yaki-vchynili-kriminalni-pravoporushennia-2>. (Date of Application: 13.10.2023) [in Ukrainian].
3. P.2 rozdil III Instruksii z orhanizatsii roboty pidrozdiliv yuvenalnoi prevntsii Natsionalnoi politsii. “Clause 2 of Chapter III of the Instructions for the Organization of the Work of Juvenile Prevention Units of the National Police, approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 19.12.2017, No. 1044 (with changes approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 25.06.2020, No. 488)”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>. (Date of Application: 20.10.2023) [in Ukrainian].
4. Korniienko M.V., Sukharieva A.O. (2022). Yevropeiskyi dosvid podolannia proiavu protypravnoi povedinky v dytiachomu seredovyshchi. “European experience of overcoming the manifestation of illegal behavior in the children’s environment” // Pivdenoukrainskyi Pravnychy Chasopys. No. 4 (2). P.184-185. (Date of Application: 23.10.2023) [in Ukrainian].
5. St. 2 Zakonu Ukrainy «Pro Natsionalnu politsiiu Ukrainy». “Art. 2 of the Law of Ukraine ‘On the National Police of Ukraine’ dated July 2, 2015 No. 580-VIII”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. (Date of Application: 20.10.2023) [in Ukrainian].
6. Pochynaiemo vprovadzhenia kompleksu zakhodiv dlia formuvannia bezpechnoho osvitnoho seredovishcha. “We are starting to implement a set of measures to create a safe educational environment, – Ihor Klymenko”. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/news/pocinajemo-vprovadzhenia-kompleksu-zakhodiv-dlia-formuvannia-bezpechnogo-osvitnyogo-seredovishha-igor-klimenko>. (Date of Application: 07.11.2023) [in Ukrainian].

UDC 343.85-053.6

Bahadenko Iryna,Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0002-3350-4411**IMPROVING THE ACTIVITIES OF JUVENILE PREVENTION UNITS IN
PREVENTING AND COUNTERACTING CHILD DELINQUENCY**

The article is devoted to the study of certain aspects of the activities of juvenile prevention units in the field of prevention and countermeasures against children’s delinquencies. In particular, the measures applied by the specified divisions at the special (special criminological) and individual levels of crime prevention among children. The peculiarity and importance of individual prevention is emphasized. A review of the actual current and draft national legal acts governing these divisions in the specified field of activity was carried out. In particular, an important place among them is occupied by normative legal acts regulating: organization

© Bahadenko Iryna, 2023

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2023.4\(62\).12](https://doi.org/10.36486/np.2023.4(62).12)

Issue 4(62) 2023

<https://naukaipravohorona.com/>

of the work of authorized police units; organization of interaction of police bodies and units; activities to prevent and combat domestic violence and gender-based violence; the issue of ensuring the protection of children's rights in conditions of martial law (for example, the issue of evacuation of children; placement and satisfaction of their needs; implementation of measures related to the return to the territory of Ukraine of children forcibly relocated to the temporarily occupied territory or to the territory of the aggressor country or other states etc); implementation of the pilot project "Rehabilitation program for minors who are suspected of committing a criminal offense"; introduction of a pilot project on the implementation of international standards of child-friendly justice in practical activities, etc. Attention was paid to the issues of ensuring security in the conditions of martial law, in particular, the issue of creating a safe educational environment through the implementation of the experimental project "Security Specialist in the Educational Environment", the introduction of security forms "Security Passport", "Security Classes" (including their mobile versions), etc. Proposed ways to improve the activities of juvenile prevention units in the above areas include involving international partners in organizing training and supervision courses on safety and protection of children's rights during armed conflict and martial law. Additionally, all subjects working with children should be involved in updating safety issues and ensuring social and legal protection of children, while considering the martial law regime. Continuation of joint projects with central bodies of state executive power and territorial communities, such as the "Security Officer" project, aimed at ensuring a safe educational environment. This includes creating safe conditions for obtaining education, taking measures to prevent and eliminate threats to the life and health of participants in the educational process, and ensuring prompt and effective responses to possible threats to the security of the educational institution.

Keywords: juvenile prevention, prevention and counteraction of children's delinquency, normative legal acts, martial law, ways to improve performance.

Отримано 20.11.2023